

3. Dokument "Polityka migracyjna Polski – stan obecny i postulowane dzialania" przedlozony przez ministra spraw wewnetrznych / Сайт Прем'єр-міністра Польщі. URL: <https://www.premier.gov.pl/wydarzenia/decyzje-rzadu/dokument-polityka-migracyjna-polski-stan-obecny-i-postulowane-dzialania.html> (дата звернення: 29.01.2018).
4. Национална стратегия в областта на миграцията, убежището и интеграцията 2015–2020 г.: решение № 437 на Министерския съвет от 12.06.2015 г. URL: <http://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&id=963> (дата звернення: 29.01.2018).
5. Декларация о согласованной миграционной политике государств-участников Содружества Независимых Государств: Решение Совета глав государств СНГ о предложениях по согласованной миграционной политике государств-участников Содружества Независимых Государств от 5 октября 2007 г. URL: <http://cis.minsk.by/reestr/ru/printPreview/text?id=2289&serverUrl=http://cis.minsk.by/reestr/ru>. (дата звернення: 29.01.2018).
6. Концепция государственной миграционной политики Российской Федерации на период до 2025 года: Указ Президента Российской Федерации от 13 июня 2012 г. URL: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_131046/ (дата звернення: 29.01.2018).
7. Об утверждении Концепции миграционной политики Республики Молдова: постановление парламента от 11 октября 2002 г. № 1386. URL: <http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=307948&lang=2>. (дата звернення: 29.01.2018).
8. Concept for the policy of state regulation of migration in the Republic of Armenia. – Yerevan 2010. URL: [http://mirpal.org/files/files/Migration Concept adopted eng\(1\).doc](http://mirpal.org/files/files/Migration Concept adopted eng(1).doc). (дата звернення: 29.01.2018).
9. The migration strategy of Georgia 2013–2015. URL: http://migration.commission.ge/files/migration_strategy_-_eng_1.pdf (дата звернення: 29.01.2018).
10. О Концепции миграционной политики Республики Казахстан: постановление Правительства Республики Казахстан от 5 сентября 2000 г. № 1346. URL: https://tengrinews.kz/zakon/pravitelstvo_respubliki_kazahstan_premier_ministr_rk/hozyaystvennaya_deyatelnost/id (дата звернення: 29.01.2018).
11. О Концепции миграционной политики Республики Казахстан на 2007–2015 годы: Указ Президента Республики Казахстан от 28 августа 2007 г. № 399. URL: https://tengrinews.kz/zakon/prezident_respubliki_kazahstan/konstitutsionnyy_stroy_i_osnovyi_gosudarstvennogo_upravleniya/id-U070000399 (дата звернення: 29.01.2018).
12. Об утверждении Концепции миграционной политики Республики Казахстан на 2017-2021 годы: Постановление Правительства Республики Казахстан от 29 сентября 2017 г. № 602. URL: http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=38732493#pos=0;203 (дата звернення: 29.01.2018).
13. Об утверждении Концепции государственной миграционной политики Республики Таджикистан: Постановление Правительства Республики Таджикистан от 8 октября 1998 г. № 411 (в редакции Постановления Правительства Республики Таджикистан от 7 августа 2014 г. № 532). URL: http://base.spinform.ru/show_doc.fwx?rgn=83791#A4LF0DCTTC (дата звернення: 29.01.2018).
14. Концепция государственной миграционной политики Кыргызской Республики до 2010 года: Указ Президента Кыргызской Республики от 30 апреля 2004 г. № 151. URL: <http://cbd.minjust.gov.kg/act/view/ru-ru/4134?cl=ru-ru> (дата звернення: 29.01.2018).
15. Концепция государственной демографической и миграционной политики Кыргызской Республики: Указ Президента Кыргызской Республики от 28 апреля 2000 г. № 102. URL: <http://cbd.minjust.gov.kg/act/view/ky-kg/3396> (дата звернення: 29.01.2018).

УДК 351.743 (477)

ВНУТРІШНЬОВІДОМЧИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЯК СКЛАДОВА МІНІМІЗАЦІЇ КОРУПЦІЙНОГО РИЗИКУ

INTERNAL CONTROL OVER THE ACTIVITIES OF THE NATIONAL POLICE AS A COMPONENT OF MINIMIZING CORRUPTION RISK

Шатрава С.О.,
д.ю.н., доцент,

професор кафедри адміністративної діяльності поліції
Харківський національний університет внутрішніх справ

У статті доведено, що внутрішній контроль є складовою частиною системи забезпечення внутрішньої безпеки системи Міністерства внутрішніх справ України, яка покликана протидіяти як внутрішнім, так і зовнішнім загрозам. Наголошено, що внутрішні загрози зумовлені протиправними та корупційними діями працівників правоохоронного органу, зловживанням наданими їм повноваженнями. Виокремлено основні заходи, спрямовані на покращення діяльності Національної поліції із забезпечення внутрішнього контролю.

Ключові слова: контроль, внутрішньовідомчий контроль, Національна поліція, корупційний ризик, корупційні правопорушення, службове розслідування.

В статье доказано, что внутренний контроль является составной частью системы обеспечения внутренней безопасности системы Министерства внутренних дел Украины, которая призвана противодействовать как внутренним, так и внешним угрозам. Отмечено, что внутренние угрозы обусловлены противоправными и коррупционными действиями работников правоохранительного органа, злоупотреблением предоставленными им полномочиями. Выделены основные мероприятия, направленные на улучшение деятельности Национальной полиции по обеспечению внутреннего контроля.

Ключевые слова: контроль, внутриведомственный контроль, Национальная полиция, коррупционный риск, коррупционные правонарушения, служебное расследование.

The article shows that internal control is an integral part of the internal security system of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, which is designed to counteract both internal and external threats. It is emphasized that under the internal control of the activities of the National Police, one should understand the system of measures aimed at: firstly, ensuring compliance with the police principle of the rule of law and the protection of human rights and fundamental freedoms, as well as the requirements of legislation and departmental legal acts; and secondly, the prevention, prevention and suppression of police offenses; thirdly, effective, comprehensive, objective and fair internal investigations of offenses committed by the police, as well as cases of the use of physical measures, special means and firearms that caused the infliction of bodily harm or death of a person; fourthly, the protection of policemen from unlawful encroachment and threats; fifth, counteracting attempts to penetrate the criminal police system of the National Police. It is proved that one of the effective tools for preventing corruption is the conduct of official investigations into the activities of the National Police in each case of bringing the police to account for corruption offenses and offenses related to corruption. The main directions aimed at improving the activities of the National Police to ensure internal control are identified.

Key words: control, internal control, national police, corruption risk, corruption offenses, official investigation.

Серед загальних чинників, що істотно впливають на стан корупції, необхідно відзначити недосконалість системи внутрішнього контролю за дотриманням вимог антикорупційного законодавства. Умови для виникнення корупційного ризику створюються, якщо такий контроль здійснюється несистематично, нерезультативно, не охоплює всіх питань та напрямів [1].

В той же час, виникненню та процвітанню корупції сприяють у т. ч. недоліки управління та контролю в діяльності органів Національної поліції, які б мали охоплювати не лише питання строків переміщення документації між виконавцями та різними установами, а й трудової дисципліни, аналізу корупційних «прихованих можливостей» посад та розробки дієвих методів боротьби з цим явищем тощо [2, с. 29]. Контроль за застосуванням законодавства, спрямованого на ліквідацію або хоча б послаблення цього небезпечного явища – корупції, є важливою складовою укріплення законності та дисципліни [3, с. 283-284].

На важливість дослідження внутрішньовідомчого контролю за діяльністю правоохоронних органів та органів Національної поліції України в умовах її становлення зверталось увагу в працях вчених, зокрема: О. Ф. Андрійко, О. М. Бандурки, С. Г. Брателя, В. М. Гаращука, С. Ф. Денисюка, О. В. Джафарової, О. В. Кузьменко, О. М. Музичука, О. П. Рябченко, М. М. Тищенко, В. С. Шестака тощо.

Як наголошує В. М. Гаращук, найбільш результативний шлях боротьби з корупцією – це усунення причин, що її породжують. До них слід віднести: низький рівень життя службовців апарату управління; тривалі затримки в одержанні ними заробітної платні; високі ціни на товари та послуги, що наближаються до світових (а в ряді випадків і перевищують їх); конфіскаційна податкова політика держави, при якій підприємцю легше «купити» урядовця і приховати за його допомогою прибутки, ніж платити з них податки; всюдозволеність та недоторканність багатьох високопоставлених державних чиновників, внаслідок чого службовець нижчого рангу ставить питання: «Ім можна, а чому мені не можна?!» та ін. Але усунути ці причини швидко неможливо. Для цього потрібні серйозні економічні, політичні та інші реформи, що тягне за собою значні витрати [3, с. 284]. Як звертає увагу В. М. Гаращук, це не виключає застосування в боротьбі з корупцією нееконічних – адміністративних (або вольових) – способів. Вони не потребують суттєвих витрат, менш ефективні, але є одними з важливих складових у боротьбі з корупцією. Адміністративні способи боротьби з корупцією становлять собою два значних блоки: 1) прийняття відповідних норм (тобто нормотворчість), та 2) застосування норм права (правозастосовна діяльність) [3, с. 285].

Серед першочергових цілей реалізації Концепції першочергових заходів реформування системи Міністерства внутрішніх справ, спрямованих на досягнення її мети, зазначається «розроблення дієвих засобів та механізмів контролю за діяльністю органів внутрішніх справ та окремого правоохоронця» [4]. У свою чергу, Стратегія розвитку органів внутрішніх справ України більш детально відображає напрямки діяльності, які пов'язані із забезпеченням ефективної системи внутрішнього контролю в діяльності органів Національної поліції, що полягає у вдосконаленні системи внутрішнього контролю за діями персоналу та створенні ефективних механізмів розслідування випадків, коли права громадян порушуються в результаті непрофесійних або протиправних дій поліцейських.

В Стратегії розвитку органів внутрішніх справ України прямо йдеться про необхідність створення оновленої системи внутрішнього контролю як один із заходів, спрямованих на удосконалення кадрової політики та професіоналізації персоналу. Зі змісту Стратегії розвитку органів внутрішніх справ України внутрішній контроль, як мінімум, включає: по-перше, технічне відеоспостереження за персоналом протягом робочого часу; по-друге, кон-

оль за використанням робочого часу; по-третє, періодичні перевірки на предмет дотримання правил доброчесності, зокрема професійної неспідкушності [5].

З приводу зазначеного слушно є позиція Г. О. Гончарука та І. М. Осики, які наголошують, що, за загальними правилами, поліція має постійно турбуватися про законність власних дій, а поліцейські зобов'язані не виконувати будь-якого наказу про злочинність, якого їм відомо або мало б бути відомо. Співробітники поліції зобов'язані попереджати і протистояти будь-яким порушенням законів і міжнародних стандартів своїми колегами. За свої дії і бездіяльність, а також за надані накази поліцейські повинні нести персональну відповідальність. Також в органах поліції повинні бути системи контролю для оцінки якості роботи, яку виконують співробітники. Необхідним є постійний контроль якості послуг, що надаються громадськості. Якість може вимірюватися напряму, як відповідність певному стандарту, так і непрямими методами як оцінки з боку споживача (громадян) або оцінки результатів (показників) діяльності. Поліцейські органи мають постійно удосконалювати якість послуг, використовуючи аналітичні засоби, залучаючи усіх співробітників до командної роботи, зосереджуючи увагу на процедурах, які сприяють підвищенню якості [6].

У даному випадку мова також йде і про безконтрольність з боку керівництва за діяльністю працівників органів Національної поліції, що, у свою чергу, становить собою ще один із корупційних ризиків. З метою недопущення виникнення цього ризику безпосереднім керівництвом підрозділів Національної поліції повинен здійснюватися належний внутрішній контроль за діяльністю підлеглих, який має полягати у спостереженні за поведінкою, службовими контактами працівників органів Національної поліції тощо; періодичному вивченні документів щодо діяльності працівників органів Національної поліції за певний період часу; визначенні кола посадових осіб та громадян, з якими працівники органів Національної поліції з корисливих спонукань контактують в процесі роботи, встановлення осіб, з якими такі контакти здійснюються систематично; проведенні співбесід з працівниками органів Національної поліції, їх відомчими керівниками, колегами з певного кола питань; проведенні планових перевірок діяльності працівників органів Національної поліції, оцінці законності та обґрунтованості їх дій; аналізі даних оперативного, статистичного та інших видів обліку; моніторингу конкретних управлінських процедур, прийняття рішень, у зв'язку з якими найчастіше здійснюються корупційні правопорушення, поведінки службових осіб органів Національної поліції, які відіграють певну роль у прийнятті таких рішень [2, с. 29-30].

Отже, під внутрішнім контролем слід розуміти систему заходів, спрямованих на: по-перше, забезпечення дотримання поліцейськими принципу верховенства права і охорони прав людини та основоположних свобод, а також вимог законодавства і відомчих нормативно-правових актів; по-друге, запобігання, профілактику і припинення вчинення поліцейськими правопорушень; по-третє, проведення ефективних, всебічних, об'єктивних і справедливих внутрішніх розслідувань правопорушень, вчинених поліцейськими, а також випадків застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї, які потягли за собою заподіяння тілесних ушкоджень чи смерть людини; по-четверте, захист поліцейських від протиправних посягань та загроз; по-п'яте, протидію спробам проникнення в систему Національної поліції осіб з кримінальними зв'язками [6].

На важливість здійснення внутрішнього (відомчого) контролю як одного із важливих форм протидії корупції в діяльності правоохоронного органу звертає увагу у своїй роботі О. Г. Боднарчук [7]. Такий контроль, на думку вченого, має проводитись із метою виявлення корупційних

діянь, корупційних правопорушень та інших зловживань, пов'язаних із корупцією, що можуть здійснювати співробітники органів, установ та слідчих ізоляторів, що належить до сфери управління Державної пенітенціарної служби України. Це і постійний контроль за виконанням службових обов'язків; своєчасне та об'єктивне реагування на порушення дисципліни та недотримання положень Кодексу етики та службової поведінки персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України; своєчасне реагування на скарги, сигнали та повідомлення про можливі випадки корупційних діянь в органах, установах та слідчих ізоляторах, що належать до сфери управління Державної пенітенціарної служби України; запровадження стимулюючих норм до антикорупційної службової поведінки співробітників заохоченням за повідомлення про факт вчинення корупційного правопорушення або іншим чином тощо [7].

Ю. В. Коваленко звертає увагу на те, що внаслідок особливостей здійснення митної справи найбільш важлива роль належить внутрішньому контролю, який необхідно розуміти як спосіб викриття причин і умов вчинення корупційних діянь та засіб їх локалізації, зменшення або ліквідації [7, с. 18]. Далі вчений наголошує на тому, що основними критеріями оцінки ефективності внутрішнього контролю щодо подолання корупційних ризиків є: наявність внутрішніх нормативних документів, які регулюють здійснення внутрішнього контролю, закріплення відповідальних за його здійснення осіб та визначення для них кола обов'язків, які повинні передбачати повноту і комплексність контрольних заходів; дієвість внутрішнього контролю, у т. ч. в плані недопущення, вчасного виявлення і виправлення відхилень від встановлених правових норм або перешкоджання виникненню таких відхилень, визначення резервів для підвищення ефективності функціонування досліджуваних процесів діяльності; ефективність механізму інформування керівництва суб'єкта господарювання про результати внутрішнього контролю, надання практичних рекомендацій щодо вдосконалення досліджених процесів діяльності та своєчасність адекватного зворотного реагування; стан практичного впровадження результатів внутрішнього контролю [7, с. 18].

У свою чергу, А. А. Стародубцев наголошує на тому, що основне призначення внутрішньовідомчого контролю полягає не лише в тому, щоб на основі вивчення стану справ виявити недоліки в роботі, але й знайти шляхи їх усунення, а в разі необхідності – допомогти розробити та здійснити конкретні заходи щодо покращання ситуації, надати методичну допомогу у виробленні та прийнятті управлінських рішень [8, с. 61].

Отже, внутрішній контроль за діяльністю органів Національної поліції з метою запобігання корупції має здійснюватися: а) систематично, тобто нести регулярний характер, або постійно; б) всебічно, тобто якомога більше охоплювати всі питання та напрями роботи; в) шляхом перевірки не лише тих службовців, які мають слабкі результати роботи, а й тих, що мають добрі результати; г) об'єктивно, тобто виключати упередженість; д) гласно, тобто результати контролю повинні бути відомі тим особам, які підлягали контролю; е) результативно (дієво), тобто в залежності від результатів контролю мають вживатися відповідні заходи [9].

За допомогою такого систематичного та ефективного внутрішнього контролю за діяльністю органів Національної поліції можливо вирішення наступних завдань: виявляти на всіх стадіях проходження служби осіб, які виявляють схильність до вчинення корупційних діянь, своєчасно проводити з ними попереджувальну роботу; виявляти факти вчинення корупційних діянь і вживати передбачені законом заходи щодо винних осіб; визначати управлінські процедури, в ході яких найчастіше здійснюються корупційні правопорушення, та розробляти більш надійні та ефективні засоби контролю за їх здійсненням; за резуль-

татами узагальнення досвіду здійснення антикорупційних заходів розробляти та вносити пропозиції щодо усунення правових норм, організаційних та матеріально-технічних умов, які сприяють вчиненню корупційних діянь [2, с. 30].

У справі забезпечення законності і дисципліни та запобігання корупції в діяльності органів Національної поліції створюються спеціально уповноважені органи, які здійснюють внутрішньовідомчий контроль. Дані органи внутрішнього контролю, крім вирішення питань неправомірної поведінки поліцейських, повинні бути важливим засобом оцінки загальної якості діяльності поліції, забезпечення досягнення цілей даного поліцейського органу, виявлення потреб у додаткових ресурсах та змін внутрішніх правил, інструкцій, положень, а також забезпечення належного контролю у всіх сферах поліцейської діяльності [6].

Необхідно зазначити, що внутрішній контроль є складовою частиною системи забезпечення внутрішньої безпеки Міністерства внутрішніх справ України, яка покликана протидіяти як внутрішнім, так і зовнішнім загрозам. Внутрішні загрози зумовлені протиправними та корупційними діями працівників, зловживанням наданими їм повноваженнями. Зовнішні загрози пов'язані з протиправним впливом на працівників системи з метою примусити останніх до неналежного виконання службових обов'язків, або зі спробами проникнення в систему осіб з усталеними кримінальними зв'язками [6].

Одним із дієвих інструментів запобігання корупції є проведення службових розслідувань в діяльності органів Національної поліції за кожним фактом притягнення поліцейського до відповідальності за корупційні правопорушення та правопорушення, пов'язані з корупцією [10, с. 219]. Проведення внутрішніх службових розслідувань складає найбільшу частину роботи органів внутрішнього контролю. Як правило, переважна більшість таких розслідувань проводиться за наслідками звернення громадян зі скаргами на дії поліцейських. Крім цього, внутрішні розслідування проводяться у випадках безпосереднього виявлення правопорушень співробітниками внутрішньої безпеки або за результатами внутрішньої контролюючої діяльності іншими підрозділами, а також за заявами (рапортами інших правоохоронців). Різноманітність скарг і їхня кількість унеможливило ефективність внутрішнього контролю у випадку необхідності перевірки абсолютно всіх заяв, скарг, рапортів тощо стосовно співробітників поліції [6].

У зв'язку з цим виникає необхідність створення певних «фільтрів», які б допускали до розгляду і розслідування підрозділами внутрішнього контролю лише певні категорії правопорушень. Тому для ефективної реалізації даного завдання підрозділами внутрішнього контролю необхідним є створення механізму відбору скарг на дії співробітників поліції, які будуть розглядатися саме цими підрозділами. Сьогодні законодавство передбачає необхідність розгляду усіх без виключення звернень громадян із обов'язковою підготовкою відповіді заявнику, при цьому фактично до уваги не береться зміст скарги. Розгляд усіх скарг унеможливило роботу у зв'язку з надзвичайно великою їх кількістю. Тому важливим завданням для Національної поліції і Уряду є створення незалежного органу з розгляду скарг на дії поліції [6].

З метою належної організації заходів, спрямованих на захист прав і свобод людини, зміцнення службової дисципліни в діяльності органів та підрозділів поліції, попередження надзвичайних подій за участю особового складу здійснюється службове розслідування. В той же час, до сьогоднішнього дня діє Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 12 березня 2013 р. № 230 «Про затвердження Інструкції про порядок проведення службових розслідувань в органах внутрішніх справ» [11], який прийнятий на виконання Дисциплінарного статуту органів внутрішніх справ [12].

Але, відповідно до ч. 1 ст. 19 Закону України «Про Національну поліцію» [13], підстави та порядок притягнення поліцейських до дисциплінарної відповідальності, а також застосування до поліцейських заохочень визначаються Дисциплінарним статутом Національної поліції України, що затверджується законом; ч. 1 ст. 70 зазначеного Закону регламентується, що поліцейський, щодо якого проводиться виконання службових обов'язків у порядку, визначеному Дисциплінарним статутом Національної поліції України; п. 6 ч. 1 ст. 77 Закону регламентує, що поліцейський звільняється зі служби в поліції, а служба в поліції припиняється у зв'язку з реалізацією дисциплінарного стягнення у вигляді звільнення зі служби, накладеного відповідно до Дисциплінарного статуту Національної поліції України; ч. 1 ст. 85 Закону вказує, що поліцейський може бути понижений у спеціальному званні на один ступінь унаслідок застосування відповідного дисциплінарного стягнення на підставах і в порядку, визначених Дисциплінарним статутом Національної поліції України.

У перехідних положеннях до Закону України від 02 червня 2015 р. № 580-VIII [13] вказується, що Кабінету Міністрів України в місячний строк необхідно внести на розгляд Верховної Ради України проект Закону про затвердження Дисциплінарного статуту Національної поліції України. З часу прийняття зазначеного закону минуло достатньо часу, а проект Закону України «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» за № 4670 від 16 травня 2016 р. тільки внесено на розгляд до Верховної Ради України. Така ситуація тільки свідчить про існування т. зв. кадрового ризику у частині дисциплінарної відповідальності поліцейських.

Доречно вказати, що Міністерством внутрішніх справ України, враховуючи події, що сталися за участю осіб рядового та начальницького складу, які викликають суспільний резонанс, перелік підстав для проведення службового розслідування дещо збільшений і вміщує майже всі проблемні вчинки, які можуть мати місце під час проходження служби в органах внутрішніх справ, поміж скоєння особою рядового та начальницького складу корупційного правопорушення або надходження подання спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції [10, с. 220; 11].

Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 12 березня 2013 р. № 230 «Про затвердження Інструкції про порядок проведення службових розслідувань в органах внутрішніх справ» [11] визначає порядок проведення

службового розслідування стосовно особи (осіб) рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ у разі надходження до органів та підрозділів внутрішніх справ України, навчальних закладів та науково-дослідних установ системи Міністерства внутрішніх справ України відомостей про вчинення нею (ними) дій, які порушують права і свободи громадян, службову дисципліну, оформлення результатів службового розслідування та прийняття за ними рішення, а також компетенцію структурних підрозділів та посадових осіб органів внутрішніх справ України при його проведенні.

Слід констатувати, що з метою приведення нормативно-правових актів у відповідність до Закону України «Про Національну поліцію» [13] є необхідним: по-перше, найближчим часом прийняття наказу Національної поліції України «Про затвердження Порядку проведення службових розслідувань в органах Національної поліції»; по-друге, ухвалення Закону України «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України». Якісне використання вказаного інструменту дозволить своєчасно виявляти причини та умови, які сприяють вчиненню корупційних правопорушень, своєчасно розробляти та вживати ефективних заходів щодо їх усунення [10, с. 221].

На підставі аналізу нормативно-правових актів, спрямованих на покращення концептуальних засад створення Національної поліції, є можливість виокремити основні напрямки діяльності із забезпечення внутрішнього контролю: запобігання порушень прав людини та вчинення правопорушень (дисциплінарних, адміністративних, кримінальних) поліцейськими; протидія корупції (проведення перевірок на добросесність); виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню правопорушень поліцейськими з метою запобігання і профілактики правопорушень; проведення негласних слідчих дій у межах кримінального провадження щодо поліцейських за дорученнями органів досудового розслідування; забезпечення належного розслідування випадків порушення антикорупційного законодавства, вчинення адміністративних правопорушень, пов'язаних із корупцією, і злочинів поліцейськими; розгляд обґрунтованих скарг на дії поліцейських, проведення об'єктивних, всебічних і неупереджених внутрішніх службових розслідувань. Додатковими напрямками внутрішнього контролю є сприяння об'єктивному і прозорому добору кандидатів на службу в органах Національної поліції та забезпечення ефективного і оптимального їх розміщення (на керівні посади включно).

ЛІТЕРАТУРА

1. Про затвердження Антикорупційної програми Національного банку України на 2016–2017 роки : Постанова Національного банку України від 12 квітня 2016 року № 257 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/V0257500-16>.
2. Управління корупційними ризиками при прийнятті кадрових рішень у сфері управління, що належить до відання МВС : методичні рекомендації. – К. : ДНДІ МВС України, 2016. – 42 с.
3. Гарашук В. М. Теоретико-правові проблеми контролю та нагляду у державному управлінні : Дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.07 / В. М. Гарашук. – Х., 2003. – 412 с.
4. Питання реформування органів внутрішніх справ України : Постанова Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2014 року № 1118-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/1118-2014-%D1%80>.
5. Стратегія розвитку органів внутрішніх справ України : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2014 року № 118-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1118-2014-%D1%80>.
6. Гончарук Г. О. Внутрішній контроль в системі МВС / Г. О. Гончарук, І. М. Осик [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://police-reform.org/index.php?id=1439459052>.
7. Боднарчук О. Г. Теоретичні основи та адміністративно-правові механізми протидії корупції в Державній кримінально-виконавчій службі України : монографія / О. Г. Боднарчук. – К. : Центр учбової літератури, 2016. – 462 с.
8. Стародубцев А. А. Організаційно-правові питання діяльності інспекцій з особового складу щодо зміцнення законності і дисципліни в органах внутрішніх справ : Дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / А. А. Стародубцев. – Х., 1999. – 179 с.
9. Запобігання і протидія корупції в державних органах та органах місцевого самоврядування : методичні рекомендації Міністерства юстиції України від 16 жовтня 2013 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/n0020323-13>.
10. Шатрава С. О. Службове розслідування в діяльності органів публічної адміністрації як дієвий інструмент запобігання корупції / С. О. Шатрава // Сучасна адміністративно-правова доктрина захисту прав людини : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 17 квітня 2015 року). – Х. : НУЮА ім. Ярослава Мудрого, 2015. – С. 219–221.
11. Про затвердження Інструкції про порядок проведення службових розслідувань в органах внутрішніх справ : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 12 березня 2013 року № 230 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0541-13>.
12. Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України : Закон України від 22 лютого 2006 року № 3460-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/3460-15>.
13. Про Національну поліцію : Закон України від 02 липня 2015 року № 580-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/580-19>.